

PROGRAM PRAKTYKI

PRAKTYKA PEDAGOGICZNA CIĄGŁA

kierunek: **PEDAGOGIKA**

specjalność: **edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna i oligofrenopedagogika**

poziom studiów: **II stopnia**

profil: **praktyczny**

1. Uwagi ogólne

Zgodnie z planem studiów w WSP im. J. Korczaka na studiach II stopnia o profilu praktycznym student odbywa praktykę w placówkach wskazanych w planie praktyk.

W czasie odbywania praktyki student zobowiązany jest do realizacji zadań wskazanych w pkt. 4. Codzienny kontakt z placówką ma ułatwić studentowi nabywanie doświadczeń, które w przyszłości mogą być wykorzystane w pracy zawodowej.

Praktyka ciągła podlega obowiązkowi zaliczenia równorzędnie z innymi zajęciami, objętymi planem studiów, które powinno nastąpić nie później niż w semestrze wskazanym w planie kształcenia. Zaliczenie praktyki ciągłej potwierdza opiekun praktyki odpowiednim wpisem w karcie zaliczeń.

2. Cel praktyki

Praktyka ma na celu uzupełnienie wiedzy teoretycznej nabytej w toku studiów o wiedzę i umiejętności praktyczne i pozostaje w ścisłym związku z celami i efektami kształcenia określonymi dla kierunku, specjalności, stopnia oraz profilu realizowanych studiów.

Praktyka winna przygotować studenta do realizowania zadań zawodowych, zgodnie z wymaganiami rynku i oczekiwaniami pracodawców.

Praktyka umożliwia zdobycie osobistych doświadczeń zawodowych, zbudowanie własnego warsztatu pracy i kształtowanie umiejętności praktycznych w oparciu o podbudowę teoretyczną.

Praktyka umożliwia wymianę międzypokoleniową wiedzy i doświadczeń, poprzez kontakt z doświadczonymi pracownikami placówek, w których student odbywa praktykę.

3. Miejsce odbywania praktyki

L.p.	Miejsca odbywania praktyki	Czas trwania praktyki	Termin zaliczenia praktyki
1.	Poradnia psychologiczna-pedagogiczna; Pedagog szkolny w szkole specjalnej lub z oddziałami integracyjnymi	30 godzin /1 tyd.	Semestr 1 01.03.2019 r.
2.	Przedszkole publiczne lub niepubliczne na prawach publicznego, z oddziałami integracyjnymi,	120 godzin / 2 tyg	Semestr 2 do 30.06.2019 r
3.	Szkoła podstawowa z oddziałami integracyjnymi, publiczna lub niepubliczna na prawach szkoły publicznej kl. I - III	40 godzin /2 tyg.	Semestr 3
4.	Szkoła podstawowa specjalna publiczna lub niepubliczna na prawach szkoły publicznej kl. I - III	60 godzin / 2 tyg.	do 31.03 2020 r.
5.	Świetlica środowiskowa Świetlica szkolna Ognisko wychowawcze Specjalny ośrodek szkolno - wychowawczy Kolonie/ półkolonie letnie lub zimowe „Zielona szkoła” Placówki zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych (do wyboru)	50 godzin /2 tyg.	Semestr 4 do 30.05.2020 r.

UWAGA:

Za zgodą opiekuna praktyk student może odbywać praktykę w innym semestrze niż wskazany powyżej

4. Zadania praktykanta

**A. ZAPOZNANIE SIĘ ZE SPECYFIKĄ PRZEDSZKOLA, SZKOŁY LUB
PLACÓWKI, W KTÓREJ PRAKTYKA JEST ODBYWANA OBEJMUJE:**

1. poznanie realizowanych przez placówkę zadań dydaktycznych i opiekuńczo-wychowawczych,
2. poznanie sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych
3. poznanie prowadzonej dokumentacji;

B. OBSERWOWANIE DOTYCZY:

1. zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów,
2. aktywności poszczególnych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
3. interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą (w tym samym i w różnym wieku),
4. procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń,
5. czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć,
6. sposobu integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
7. dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci i młodzieży,
8. działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie;

C. WSPÓLDZIAŁANIE Z OPIEKUNEM PRAKTYK OBEJMUJE:

1. wykonywanie zadań dydaktycznych i opiekuńczo – wychowawczych wynikających z planu pracy placówki wskazanych przez opiekuna i we współpracy z nim
2. sprawowanie opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianie bezpieczeństwa,
3. podejmowanie działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji,
4. prowadzenie zorganizowanych zajęć wychowawczych,
5. podejmowanie działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

**D. PEŁNIENIE ROLI NAUCZYCIELA I OPIEKUNA-WYCHOWAWCY
OBEJMUJE:**

1. planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
2. dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
3. organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
4. wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
5. dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
6. animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
7. organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
8. dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
9. diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
10. podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
11. podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszenia praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad, podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;
12. diagnozowanie dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie,
13. poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń,
14. samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych uczniów i wychowanków w grupie,
15. sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów i wychowanków,
16. organizację i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,

17. animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy uczniów i wychowanków w grupach zadaniowych,
18. podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami i wychowankami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
19. podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożeń bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad,
20. sprawowanie opieki nad uczniami i wychowankami poza terenem przedszkola, szkoły lub placówki;

E. ANALIZA I INTERPRETACJA ZAOBSERWOWANYCH ALBO DOŚWIADCZANYCH SYTUACJI I ZDARZEŃ PEDAGOGICZNYCH OBEJMUJE:

1. prowadzenie dokumentacji praktyki,
2. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
3. ocenę własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
4. ocenę przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,
5. konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań,
6. omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studentów

Powyżej określone zadania Student powinien realizować zgodnie z indywidualnie ustalonym programem praktyki, który powstaje po konsultacji z opiekunem praktyki wyznaczonym w danej placówce. Student przesyła opiekunowi wydziałowemu swój program praktyki z wyznaczonymi datami realizacji poszczególnych zadań najpóźniej w pierwszym dniu odbywania praktyki. Opiekunem praktyki w placówce może zostać dyrektor lub inny pracownik pedagogiczny wskazany przez dyrektora.

6. Organizacja praktyki

A. Realizacja planu praktyk

- 1) Praktyka u pedagoga w szkole lub w poradni psychologiczno – pedagogicznej powinna trwać łącznie 30 godzin zegarowych, które należy rozdzielić na poszczególne zadania:

- a) Zapoznanie się ze specyfiką placówki: 5 godzin

- b) Obserwowanie: 10 godzin
 - c) Współdziałanie z opiekunem praktyk w placówce: 5 godzin
 - d) Czynności związane z analizą i interpretacją zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych w wymiarze 10 godzin, student realizuje pod bezpośrednim nadzorem opiekuna praktyk w WSP.
- 2) Praktyka w przedszkolu publicznym lub niepublicznym na prawach publicznego, z oddziałami integracyjnymi powinna trwać łącznie 120 godzin zegarowych, które należy rozdzielić na poszczególne zadania:
- a) Zapoznanie się ze specyfiką placówki : 30 godzin
 - b) Obserwowanie: 20 godzin
 - c) Współdziałanie z opiekunem praktyk: 20 godzin
 - d) Pełnienie roli nauczyciela wychowawcy: 25 godzin, w tym:
 - 5 zajęć zorganizowanych w grupie 3 latków
 - 5 zajęć zorganizowanych w grupie 4 latków
 - 5 zajęć zorganizowanych w grupie 5 latków
 - 10 zajęć zorganizowanych w grupie 6 latków

Scenariusze zajęć należy dołączyć do dokumentacji praktyk

- 6 Czynności związane z analizą i interpretacją zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych w wymiarze 25 godzin, student realizuje pod bezpośrednim nadzorem opiekuna praktyk w WSP.
- 3) Praktyka w szkole podstawowej z oddziałami integracyjnymi powinna trwać 40 godzin zegarowych, które należy rozdzielić na poszczególne zadania:
- a) Zapoznanie się ze specyfiką placówki : 10 godzin
 - b) Obserwowanie: 5 godzin
 - c) Współdziałanie z opiekunem praktyk: 10 godzin
 - d) Pełnienie roli nauczyciela wychowawcy: 10 godzin, w tym:
 - 5 godzin lekcyjnych w kl. I
 - 5 godzin lekcyjnych w kl. II - III

Scenariusze zajęć należy dołączyć do dokumentacji praktyk

- e) Czynności związane z analizą i interpretacją zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych w wymiarze 5 godzin, student realizuje pod bezpośrednim nadzorem opiekuna praktyk w WSP.
- 4) Praktyka w szkole specjalnej powinna trwać 60 godzin zegarowych, które należy rozdzielić na poszczególne zadania:

- a) Zapoznanie się ze specyfiką placówki : 20 godzin
- b) Obserwowanie: 10 godzin
- c) Współdziałanie z opiekunem praktyk: 10 godzin
- d) Pełnienie roli nauczyciela wychowawcy: 5 godzin, tj. 5 zajęć lekcyjnych w kl. I--III

Scenariusze zajęć należy dołączyć do dokumentacji praktyk

- e) Czynności związane z analizą i interpretacją zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych w wymiarze 15 godzin, student realizuje pod bezpośrednim nadzorem opiekuna praktyk w WSP.
- 5) Praktyka w placówce zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych (według wykazu w pkt.3) powinna trwać 50 godzin zegarowych , które należy rozdzielić na poszczególne zadania:
- a) Zapoznanie się ze specyfiką placówki : 5 godzin
 - b) Obserwowanie: 10 godzin.
 - c) Współdziałanie z opiekunem praktyk: 10 godzin
 - d) Pełnienie roli nauczyciela wychowawcy obejmuje: 15 zajęć

Scenariusze zajęć należy dołączyć do dokumentacji praktyk

- e) Czynności związane z analizą i interpretacją zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych w wymiarze 10 godzin, student realizuje pod bezpośrednim nadzorem opiekuna praktyk w WSP.

B. Obowiązki praktykanta

- 1) Praktykant powinien być przygotowany do wszystkich zajęć objętych programem praktyk. Zajęcia/lekcje może prowadzić wyłącznie na podstawie scenariusza uzgodnionego i zaakceptowanego przez opiekuna praktyk w placówce.
- 2) Praktykant powinien uczestniczyć we wszelkich formach pracy zawodowej nauczyciela, które mają znaczenie dla prawidłowego przebiegu procesu kształcenia.
- 3) Powinien mieć możliwość obserwowania różnych form współpracy szkoły z rodzicami ucznia, środowiskiem lokalnym, pedagogiem szkolnym , poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
- 4) Praktykant powinien brać udział w imprezach szkolnych, uroczystościach, przedstawieniach, wycieczkach, festynach itp. jeśli wynikają z planu pracy placówki.

- 5) W pierwszym dniu praktyki student zobowiązany jest przedłożyć dyrektorowi placówki komplet dokumentów
- 6) W czasie trwania praktyki student powinien dostosować się do obowiązujących w placówce przepisów i zarządzeń wewnętrznych.
- 7) Student w czasie trwania praktyk prowadzi systematycznie dziennik praktyk.

C. Zadania opiekuna praktyk w placówce

Opiekun w placówce praktyk opracowuje ze studentem szczegółowy harmonogram realizacji praktyki, określający dni, godziny oraz formy zajęć, w których student ma obowiązek uczestniczyć, uwzględniający założenia programowe praktyk studenckich WSP im. J. Korczaka w Warszawie

Opiekun w placówce praktyk wskazuje praktykantowi zakres tematyki zajęć do samodzielnego prowadzenia

D. Dokumentacja praktyk

1. Student dokonuje wyboru placówki, w której będzie odbywał praktyka, po akceptacji merytorycznej opiekuna praktyki w WSP
2. Student odbiera od opiekuna praktyki w WSP następującą dokumentację (załączniki do Regulaminu praktyk w WSP im. J. Korczaka w Warszawie):
 - a) Skierowanie na praktykę – załącznik nr 2
 - b) Umowa podpisana przez Dziekana Wydziału – załącznik nr 6
 - c) Program praktyk – załącznik nr 3 (do pobrania na www.wspkorczak.eu/praktyki)
 - d) Dziennik praktyk – załącznik nr 4 (do pobrania na www.wspkorczak.eu/praktyki)
 - e) Wzór protokołu z czynności zapoznania się ze specyfiką placówki (do pobrania na www.wspkorczak.eu/praktyki)
 - f) Wzór Karty oceny praktyk (do pobrania na www.wspkorczak.eu/praktyki)

6. Oczekiwane efekty praktyki powiązane z efektami kształcenia przewidzianymi dla kierunku i specjalności oraz profilu studiów tożsame z efektami ujętymi w programie kształcenia

Efekty kształcenia			
Obszary	Efekty kształcenia dla przedmiotu	Odniesienie do efektów specjalnościowych (symbol efektu)	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia (symbol)
Wiedza zdobyta w czasie zajęć	Student: <ul style="list-style-type: none"> zna podstawy prawne i organizacyjne oraz strukturę funkcjonowania różnych placówek oświatowo – wychowawczych i opiekuńczo – wychowawczych zna metody, formy i środki stosowane w edukacji dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych 	EPiWiO_W02 EPiWiO_W05 EPiWiO_W06	K_W03 K_W06 K_W07 K_W08 K_W09 K_W10 K_W11
Umiejętności zdobyte w czasie zajęć	Student potrafi: <ul style="list-style-type: none"> zaplanować i przeprowadzić lekcje w klasie integracyjnej zaplanować i przeprowadzić lekcje w szkole specjalnej przygotować i przeprowadzić zajęcia z dzieckiem w wieku przedszkolnym organizować zajęcia opiekuńczo – wychowawcze dla dzieci o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych 	EPiWiO_U02 EPiWiO_U04 EPiWiO_U05 EPiWiO_U07	K_U03 K_U05 K_U07 K_U08 K_U09 K_U11
Kompetencje społeczne zdobyte w czasie zajęć	Student: <ul style="list-style-type: none"> rozumie związek pomiędzy teorią i praktyką pedagogiczną rozumie sens i potrzebę współpracy zespołu nauczycieli i specjalistów odczuwa potrzebę współpracy i współdziałania placówek oświatowych ze środowiskiem rodzinnym dziecka i środowiskiem lokalnym 	EPiWiO_K02 EPiWiO_K03 EPiWiO_K06	K_K02 K_K03 K_K04 K_K05

7. Podstawa zaliczenia praktyki i dokumentacja

- Dzienniczek praktyk zawierający wpisy wszystkich czynności wykonywanych przez praktykanta zgodnie z przebiegiem realizacji planu praktyk (pkt. 5. A) potwierdzone podpisem:
 - ✓ opiekuna praktyk w placówce {Zadania b), c), d) }
 - ✓ podpisem opiekuna praktyk w WSP {Zadania a) , e) }
- Scenariusze przeprowadzonych zajęć / lekcji zatwierdzone przez opiekuna w placówce praktyk

- Protokół z czynności zapoznania się ze specyfiką placówki/analiza dokumentacji placówki praktyk
- Karta oceny praktyki.
- Ewaluacja praktyki (opracowanie własne zawierające uwagi i spostrzeżenia, ocenę swoich poczynań na praktyce, słabe i mocne strony, itp.)

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela D. U. z 2012 r. poz. 131.

Regulaminu praktyk studenckich. Załącznik do Uchwały nr 11/2016 Senatu WSP im. J. Korczaka w Warszawie z dnia 25 kwietnia 2016 r.

Na podstawie materiałów
własnych

Opracowała:

Dr Małgorzata Balukiewicz

opiekun praktyki

Zatwierdził

Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. J. Korczaka w Warszawie
Wydział Nauk Społecznych i Pedagogicznych w Katowicach

LEZBIKAN

K. Delikowska
dr Katarzyna Delikowska

